

ეროვნული ანგარიში ორჭუსის კონვენციის განხორციელების შესახებ სერტიფიცირების ფურცელი

ეს ანგარიში წარდგენილია საქართველოს სახელით მხარეთა კონფერენციის I/8 გადაწყვეტილების შესაბამისად

თანამდებობის პირი, რომელიც პასუხისმგებელია ეროვნული მოხსენების წარდგენაზე:	ნინო გოხელაშვილი – ორჭუსის კონვენციის ეროვნული პასუხისმგებელი პირი, მდგრადი განვითარების დეპარტამენტის საერთაშორისო ურთიერთობებისა და პროექტების კოორდინაციის სამმართველოს უფროსი სპეციალისტი, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
ხელმოწერა:	
თარიღი:	10.11.2007

განხორციელების ანგარიში ინფორმაცია ანგარიშის შედგენის შესახებ

მხარე	საქართველო
ეროვნული საკონტაქტო პირი	
ორგანიზაციის სრული დასახელება:	გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
პირის თანამდებობა, სახელი და გვარი:	საერთაშორისო ურთიერთობებისა და პროექტების კოორდინაციის სამმართველოს უფროსი სპეციალისტი – ნინო გოხელაშვილი
საფოსტო მისამართი:	0114
ტელეფონი:	+995 32 727 223
ფაქსი:	+995 32 727 223
ელ-ფოსტა:	gmep@access.sanet.ge
საკონტაქტო პირი ეროვნული ანგარიშისათვის (თუ განსხვავდება):	
ორგანიზაციის სრული დასახელება:	
პირის თანამდებობა, სახელი და გვარი:	
საფოსტო მისამართი:	
ტელეფონი:	
ფაქსი:	
ელ-ფოსტა:	

მოკლედ აღწერეთ ანგარიშის მომზადების პროცესი. მიუთითეთ, რომელმა საჯარო დაწესებულებებმა მიიღეს მონაწილეობა ან წარმოებდა კონსულტაციები, როგორ მიიღო მონაწილეობა საზოგადოებამ და როგორ იქნა საზოგადოების მონაწილეობის შედეგები გათვალისწინებული. რა მასალას დაეყრდნო ანგარიში

<p>პასუხი:</p> <p>– სამინისტროში მომზადებული ანგარიშის პროექტი 2 აგვისტოს კომენტარებისათვის გაეგზავნა სხვა სამინისტროებს (სულ 8), პარლამენტის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი</p>
--

რესურსების კომიტეტს, სახალხო დამცველს, უზენაეს სასამართლოსა და საკონსტიტუციო სასამართლოს. ასევე გავრცელდა CENN-ის ელექტრონული ქსელით საზოგადოებისაგან კომენტარების მისაღებად. ოქტომბერში ანგარიშში შევიდა ცვლილებები მიღებული კომენტარების გათვალისწინებით და კვლავ გავრცელდა CENN-ის ელექტრონული ქსელის საშუალებით. 28 ნოემბერს ჩატარდა საჯარო განხილვა. საბოლოო ანგარიშის მომზადება დასრულდა და გაეცაზა კონვენციის სამდივნოს ა.წ. 17 დეკემბერს. ანგარიშის ქართული და ინგლისური ვერსიები ხელმისაწვდომია ორპუსის ცენტრის ვებ-გვერდზე.

მიუთითეთ ყველა ის განსაკუთრებული მომენტი, რომელიც მნიშვნელოვანია ანგარიშის გასაგებად, მაგ: ფედერალური ან დეცენტრალიზებული გადაწყვეტილების მიძღვნი სტრუქტურის არსებობა; აქვს თუ არა კონვენციის დებულებებს უშუალო მოქმედების ძალა; წარმოადგენს თუ არა ფინანსური პრობლემები მნიშვნელოვან დაბრკოლებას კონვენციის განხორციელებისათვის და სხვა

პასუხი:

- კონვენცია მოქმედებს უშუალოდ (“საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებების შესახებ” (მუხლი 6, პუნქტი 2) საქართველოს კანონის თანახმად, საერთაშორისო ხელშეკრულებას უპირატესობა აქვს ეროვნულ კანონმდებლობასთან შედარებით)
- ფინანსური პრობლემები მნიშვნელოვანი დაბრკოლებაა როგორც ინფორმაციის მოგროვების, ასევე მისი დამუშავების, გამოცემის და გავრცელებისათვის
- კონვენციის განხორციელებისათვის აუცილებელი პროცედურები მინიმალურ დონეზეა გამართული, როგორც ხელისუფლების ინსტიტუციური სირთულეების, ასევე საზოგადოების მწირი ინფორმირებულობის გამო

მუხლი 3

ჩამოთვალეთ საკანონმდებლო, ადმინისტრაციული და სხვა ზომები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მე-3 მუხლის მე-2, მე-3, მე-4, მე-7 და მე-8 პუნქტების განხორციელებას ახსენით როგორ ხორციელდება ეს პუნქტები. კერძოდ, აღწერეთ:

- (a) მე-2 პუნქტთან დაკავშირებით: რა ზომებია მიღებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ თანამდებობის პირები და ორგანოები ეხმარებოდნენ და აკვალიანებდნენ საზოგადოებას;
- (b) მე-3 პუნქტთან დაკავშირებით: რა ზომებია მიღებული გარემოსდაცვითი განათლებისათვის და ცნობიერების ამაღლებისათვის;
- (c) მე-4 პუნქტთან დაკავშირებით: რა ზომებია მიღებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ გარემოს დამცველ ასოციაციებს, ორგანიზაციებს და ჯგუფებს სათანადო აღიარება და მხარდაჭერა ჰქონდეთ;
- (d) მე-7 პუნქტთან დაკავშირებით: რა ზომებია მიღებული საერთაშორისო დონეზე კონვენციის პრინციპების დანერგვის ხელშესაწყობად;
- (e) მე-8 პუნქტთან დაკავშირებით: რა ზომებია მიღებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ პიროვნებანი, რომლებიც კონვენციით მინიჭებულ უფლებებს იყენებენ, არ იყვნენ დასჯილნი, დევნილნი ან შეზღუდულნი

პასუხი:

- (a) კონვენციის მოთხოვნების მნიშვნელოვანი ნაწილი უზრუნველყოფილია საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით (იხ. ქვემოთ). გარდა ამისა, კონვენციას აქვს უშუალო მოქმედების ძალა (იხ. პასუხი წინა შეკითხვაზე). საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებულია შემდეგი: “გარემოს დაცვის შესახებ” საქართველოს კანონით გათვალისწინებულია მოქალაქეთა უფლებები გარემოს დაცვის სფეროში. კერძოდ, ამ კანონის მე-6 მუხლის თანახმად, მოქალაქეს უფლება აქვს ცხოვრობდეს თავისი ჯანმრთელობისათვის უვნებელ და ჯანსაღ გარემოში, აგრეთვე, მიიღოს სრული, ობიექტური და დროული ინფორმაცია თავისი სამუშაო და საცხოვრებელი გარემოს მდგომარეობის შესახებ. საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

საქართველოს პრეზიდენტს ყოველწლიურად წარუდგენს ეროვნულ მოხსენებას გარემოს მდგომარეობის შესახებ. სავალდებულოა, აღნიშნული მოხსენების გამოქვეყნების ვხით, მისი საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომობის პრინციპის დაცვა. ამავე კანონის მე-15 მუხლის შესაბამისად, “გარემოს დაცვისა და მდგრადი განვითარების უზრუნველყოფის მიზნით, იქმნება გარემოს დაცვის დაგეგმვის სისტემა, რომელიც მოიცავს გრძელვადიან სტრატეგიულ გეგმას (მდგრადი განვითარების სტრატეგია). აუცილებელია საზოგადოების მონაწილეობა მდგრადი განვითარების სტრატეგიის პროექტის შემუშავებაში”.

(b) “გარემოს დაცვის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად “მოქალაქეს უფლება აქვს მიიღოს გარემოსდაცვითი და ეკოლოგიური განათლება, აიმაღლოს გარემოსდაცვითი ცნობიერების დონე. საზოგადოების გარემოსდაცვითი ცნობიერების დონის ამაღლებისა და სპეციალისტების მომზადების მიზნით დადგენილია გარემოსდაცვითი განათლების ერთიანი სისტემა, რომელიც მოიცავს სავანმანათლებლო სასწავლებლების, კადრების მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების დაწესებულებათა ქსელს”.

გარემოს დაცვის სამინისტროს შემუშავებული აქვს “მოსახლეობის ეკოლოგიური განათლების სახელმწიფო პროგრამა”, რომელიც დამტკიცებულ იქნა 2002 წელს პრეზიდენტის ბრძანებულებით

(c) “გარემოს დაცვის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად, საქართველოს მოქალაქეს უფლება აქვს გაერთიანდეს გარემოსდაცვით საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში

გარემოსდაცვითი არასამთავრობო ორგანიზაციები წარმოადგენენ იურიდიულ პირებს და მათ სხვა იურიდიული პირების (მათ შორის სახელმწიფოს) თანაბარი უფლებები გააჩნიათ

(d) საერთაშორისო გლობალურ და რეგიონულ გარემოსდაცვით პროცესებში (როგორცაა WSSD, “გარემო ევროპისათვის”, “გარემო და ჯანმრთელობა”) საქართველო ყოველთვის უჭერს მხარს გადაწყვეტილების მიღებისას საზოგადოების მონაწილეობის უზრუნველყოფას ორპუნის კონვენციის პრინციპების შესაბამისად

(e) ორპუნის კონვენციით გათვალისწინებული უფლებები დაცულია საქართველოს კონსტიტუციით, “გარემოს დაცვის შესახებ საქართველოს კანონით” და “საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით”. საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის თანახმად ყველას აქვს უფლება თავის უფლებათა (მათ შორის კონვენციით მინიჭებულ უფლებათა) და თავისუფლებათა დასაცავად მიმართოს სასამართლოს

აღწერეთ, თუ რა წინააღმდეგობები შეხვდა მე-3 მუხლის ზემოჩამოთვლილ პუნქტების შესრულებას

პასუხი:

– ქვეყანას, მიუხედავად საკანონმდებლო მოთხოვნებისა, არ გააჩნია მდგრადი განვითარების გრძელვადიანი სტრატეგია. აღსანიშნავია, რომ საქართველოს მთავრობის 2005 წლის 22 აპრილის №77 დადგენილების თანახმად, შექმნილია საქართველოს მდგრადი განვითარების სამთავრობო კომისია. აღნიშნული დადგენილების თანახმად, კომისიის სამდივნოს ფუნქცია ეკისრება საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს. გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენება, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, მზადდება ყოველწლიურად: 2005 წლის ეროვნული მოხსენება განთავსებულია “ორპუნის ცენტრი“-ს ვებ-გვერდზე, რომელიც ხელმისაწვდომია ყველასათვის. შემუშავების პროცესშია გარემოს დაცვის მოქმედებათა მეორე ეროვნული პროგრამა. ამჟამად მომზადებულია ექსპერტთა ანგარიშები პრიორიტეტულ მოქმედებებზე. მიმდინარე წელს დაგეგმილია დოკუმენტის პროექტის წარდგენა საქართველოს მთავრობისადმი. გასულ წლებში დაფიქსირდა რამდენიმე პრეცედენტი, როდესაც მსხვილი ინფრასტრუქტურული პროექტების

შესახებ გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა არსებული კანონმდებლობის დარღვევით (ზოგი სამთავრობო უწყების და ინვესტორის მიერ, გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის ელემენტარული არცოდნის ან ლობისტური ინტერესების იმედით, მათი იგნორირების გამო). ამ შემთხვევებმა გამოიწვია გარემოსდაცვითი ორგანიზაციების მწვავე პროტესტი, რის შედეგადაც მდგომარეობა შედარებით გამოსწორდა; თუმცა მთავრობის ერთიანი მოქმედება ამ მხრივ ჯერაც არ არის სრულად უზრუნველყოფილი

- "მოსახლეობის ეკოლოგიური განათლების სახელმწიფო პროგრამა"-ში გათვალისწინებული საკითხები ასახულია მთელ რიგ სასწავლო პროგრამებში. შექმნილია "ეროვნული მიზნების დოკუმენტი", სადაც გარკვეული ნაწილი გარემოსდაცვით განათლებას ეხება. ამჟამად უკვე არსებობს სასკოლო ეკოლოგიური განათლების მწყობრი სისტემა.

მოგვაწოდეთ მეტი ინფორმაცია კონვენციის ზემოთ ჩამოთვლილ ზოგად დებულებათა პრაქტიკული განხორციელების შესახებ

პასუხი:

- ამჟამად აღნიშნული საკოორდინაციო ჯგუფი პრაქტიკულად არ ფუნქციონირებს.
- 2004 წელს დამტკიცდა "ზოგადი განათლების ეროვნული მიზნები", სადაც განსაკუთრებულად არის გამოკვეთილი გარემოსდაცვითი განათლების როლი. ამ დოკუმენტის საფუძველზე 2005 წლის მაისისათვის დასრულდა ზოგადსაგანმანათლებლო ეროვნული სასწავლო გეგმების შემუშავება, სადაც გარემოსდაცვითი განათლება პრიორიტეტად არის მიჩნეული. აღნიშნული ქმედებები ხორციელდება ზემოაღნიშნული პროგრამის საფუძველზე. ამ პროცესს მეტი იმპულსს მიეცა გარემოსა და განათლების მინისტრების კონფერენციის შედეგად (ლიტვა, 2005)

სათანადო ინტერნეტ-მისამართები:

<http://www.moe.gov.ge>; <http://aarhus.dsl.ge>

მუხლი 4

ჩამოთვალეთ საკანონდებლო, ადმინისტრაციული და სხვა ზომები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობაზე მე-4 მუხლის დებულებათა განხორციელებას

განმარტეთ, როგორ ხორციელდება მე-4 მუხლის თითოეული პუნქტი. აღწერეთ მე-2 მუხლის შესაბამის განმარტებათა და მე-3 მუხლის მე-9 პუნქტის დისკრიმინაციის გამორიცხვის მოთხოვნათა გამოყენება. აღწერეთ აგრეთვე:

- (a) **მე-2 პუნქტთან** დაკავშირებით: რა ზომებია მიღებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ:
 - (i) ნებისმიერ პირს ხელი მიუწვდებოდეს ინფორმაციაზე ინტერესის დასაბუთების აუცილებლობის გარეშე;
 - (ii) ხელმისაწვდომი იყოს ინფორმაციის შემცველი ფაქტიური დოკუმენტების ასლები;
 - (iii) ინფორმაცია გაიცემოდეს მოთხოვნილი ფორმით;
- (b) რა ზომებია მიღებული **მე-2 პუნქტში** მითითებული ვადების დასაცავად;
- (c) **მე-3 და მე-4 პუნქტებთან** დაკავშირებით: რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ:

- (i) უზრუნველყოფილ იქნას გამონაკლისების გამოყოფა;
 - (ii) უზრუნველყოფილი იქნას მე-4 პუნქტის ბოლოს მითითებულ საზოგადოებრივ ინტერესზე შემოწმება;
- (d) **მე-5 პუნქტთან** დაკავშირებით: რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ საჯარო დაწესებულებამ, რომელსაც მოთხოვნილი ინფორმაცია არ გააჩნია, განახორციელოს კონვენციით მოთხოვნილი ღონისძიებები;
- (e) **მე-6 პუნქტთან** დაკავშირებით: რა ზომებია მიღებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ შესრულდეს ინფორმაციის გამოყოფისა და გახსნის მოთხოვნა;
- (f) **მე-7 პუნქტთან** დაკავშირებით: რა ზომებია მიღებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ უარის შემთხვევაში დაცულია ვადები და სხვა შესაბამისი მოთხოვნები;
- (g) **მე-8 პუნქტთან** დაკავშირებით: რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ შესრულდეს საფასურისათვის დაწესებული მოთხოვნები.

პასუხი:

საქართველოს 1999 წლის ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი (განსაკუთრებით მისი III თავი) ძირითადად ფარავს ორპუნის კონვენციის მე-4 მუხლის მოთხოვნებს. ანუ, საქართველოში საჯარო დაწესებულებებში არსებული მთელი ინფორმაცია (არა მხოლოდ გარემოსდაცვითი ინფორმაცია), თუკი იგი სათანადო წესის მიხედვით დასაიდუმლოებული არ არის, ხელმისაწვდომია საზოგადოებისათვის.

ინფორმაციის მოთხოვნის უფლება აქვს ყველას (საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, მუხლი 37)

გარემოს დაცვის შესახებ ინფორმაცია, ასევე მონაცემები იმ საშიშროების თაობაზე, რომელიც ემუქრება ადამიანის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას, მიეკუთვნება იმ კატეგორიის ინფორმაციას, რომლის გასაიდუმლოება დაუშვებელია (საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, მუხლი 42, ა)

- (a) (i): საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 37-ე მუხლის 2 პუნქტის თანახმად, პირი არ არის ვალდებული მიუთითოს ინფორმაციის მოთხოვნის მოტივი ან მიზანი
- (ii): საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 37-ე მუხლის 1 პუნქტის თანახმად, ყველას აქვს უფლება გაეცნოს ინფორმაციას დედანში. თუ არსებობს დედნის დაზიანების საფრთხე, საჯარო დაწესებულება ვალდებულია უზრუნველყოს ზედამხედველობის ქვეშ მისი გაცნობის შესაძლებლობა ან წარუდგინოს სათანადო წესით დამოწმებული ასლი
- (iii): საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 37-ე მუხლის 2 პუნქტის თანახმად, თუკი ინფორმაცია საჯარო დაწესებულებაში სხვადასხვა ფორმით არსებობს, პირს აქვს უფლება აირჩიოს მისი მიღების ფორმა
- (b) საქართველოში ინფორმაციის გაცემისათვის დადგენილია კიდევ უფრო მკაცრი ვადები. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-40-ე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, ინფორმაცია უნდა გაიცეს დაუყოვნებლივ და არა უგვიანეს 10 სამუშაო დღისა. ზოგადი წესი მდგომარეობს იმაში, რომ საჯარო დაწესებულება ვალდებულია გასცეს ან დაუშვას მოთხოვნილი უკვე არსებულ ინფორმაციაზე. იგი არ არის ვალდებული შექმნას რაიმე ინფორმაცია საზოგადოების მოთხოვნის პასუხად (იხ. აგრეთვე მე-5 მუხლის შესრულების განხილვა). ამგვარი მიდგომა კონვენციის პრინციპებსაც შეესაბამება

(c) (i): საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის თანახმად, საქართველოში

არსებობს სულ ოთხი ტიპის საიდუმლო ინფორმაცია: სახელმწიფო, კომერციული, პროფესიული და პირადი საიდუმლოება (მუხლი 27). დადგენილია მკაფიო პროცედურები ინფორმაციისათვის სახელმწიფო ან კომერციული საიდუმლოების სტატუსის მინიჭებისათვის. ამ სტატუსის დოკუმენტებზე დასმულია სპეციალური შტამები (გრიფი), რომელზეც აღინიშნება საიდუმლოების სტატუსი, დამსაიდუმლოებელი ორგანო და საიდუმლოების ვადა (კომერციული საიდუმლოება უვადოა). გადაწყვეტილება რაიმე ინფორმაციის დასაიდუმლოების ან მის დასაიდუმლოებაზე უარის თქმის შესახებ შედის საჯარო რეესტრში (ანუ ღიაა საზოგადოებისათვის, მუხლი 31). არსებობს ინფორმაციის ჩამონათვალი, რომლის გასაიდუმლოება დაუშვებელია (მათ შორის ინფორმაცია გარემოს შესახებ, აგრეთვე მონაცემები იმ საშიშროებათა შესახებ, რაც ადამიანთა სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას ემუქრება, მუხლი 42)

მთელი ის ინფორმაცია, რომელიც ფიზიკური პირის იდენტიფიკაციის საშუალებას იძლევა, წარმოადგენს მის პერსონალურ მონაცემებს და მათი ღიაობის საკითხი თავად ამ პირის მიერ წყდება (მუხლები 27 და 27¹). დაცულია აგრეთვე დოკუმენტის შემსრულებელ საჯარო მოხელეთა ვინაობა, გარდა სახელმწიფო-პოლიტიკური თანამდებობის პირებისა (აღმასრულებლის პრივილეგია, მუხლი 29)

ორპუნის კონვენციის მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტის b) ქვეპუნქტი და მე-4 პუნქტის a), g), h) ქვეპუნქტები საქართველოში არ გამოიყენება

(ii) კონვენცია მოქმედებს უშუალოდ. საჯარო დაწესებულებები ვალდებული არიან დაიცვან მისი მოთხოვნები

(d) საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-80 მუხლი ადგენს უფრო მკაცრ მოთხოვნებს საჯარო დაწესებულებებისადმი. ინფორმაციის მოთხოვნის შემცველი განცხადების მიღებისას საჯარო დაწესებულება ვალდებულია 5 სამუშაო დღის განმავლობაში დაადგინოს, თუ რომელ საჯარო დაწესებულების ფუნქციას შეესაბამება მოთხოვნილი ინფორმაციის ქონა, და თავად გადაუგზავნოს განცხადება ამ საჯარო დაწესებულებას. თუ ასეთი დაწესებულება არ მოიძებნა, განცხადების შეტანიდან 5 სამუშაო დღის განმავლობაში განცხადება განმარტებითურთ უნდა დაუბრუნდეს განმცხადებელს

(e) საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 33-ე მუხლის თანახმად, დოკუმენტიდან საიდუმლოებას მიკუთვნებული ინფორმაციის ამოღების შემდეგ მისი დანარჩენი, გონივრულ ფარგლებში გამოცალკევებადი ნაწილი უნდა გაიხსნას. ამგვარი დოკუმენტის გაცემისას უნდა მიეთითოს დოკუმენტის ნაწილის დასაიდუმლოების შესახებ, დამსაიდუმლოებელი პირი, საფუძველი და ვადა

(f) საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 41-ე მუხლი აყენებს უფრო მკაცრ მოთხოვნებს უარის თქმისთან დაკავშირებით, ვიდრე ამას ორპუნის კონვენცია ითვალისწინებს. უარი განმცხადებელს უნდა ეცნობოს დაუყოვნებლივ. ამის შემდეგ 3 დღის ვადაში კი მას უნდა მიეწოდოს წერილობითი განმარტება, სადაც მითითებული იქნება ის დაწესებულება, რომელთანაც წარმოებდა კონსულტაციები უარის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას. აქვე განმარტებული უნდა იყოს ამ გადაწყვეტილების გასაჩივრების უფლება და წესი

(g) საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 99-ე მუხლის თანახმად, ინფორმაციის მიღებისათვის არ შეიძლება დაწესდეს რაიმე საფასური ასლის გადაღებისა და ფოსტით გაგზავნისათვის საჭირო თანხების ანაზღაურების გარდა. ინფორმაციის მოძიებისათვის ტარიფების წინასწარ გაცნობის კონვენციით დადგენილი მოთხოვნა ახალია და საჯარო დაწესებულებები ვალდებული არიან გაითვალისწინონ ის

აღწერეთ, თუ რა წინააღმდეგობები შეხვდა მე-4 მუხლის დებულებების შესრულებას

პასუხი:

- არის შემთხვევები, როდესაც ინფორმაციის დიდი მოცულობის შემთხვევაში 10 სამუშაო დღე არასაკმარისია მისი მოძიებისა და გაცემისათვის
- არსებობს კანონი „საჯარო ინფორმაციის ასლის გადაღების მოსაკრებლის შესახებ“, რომელიც ადგენს „მოსაკრებლების სისტემის საფუძვლების შესახებ“ საქართველოს

<p>კანონითა და საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით განსაზღვრული საჯარო ინფორმაციის ასლის გადაღების მოსაკრებლის ოდენობასა და მისი გადახდის წესს. აღნიშნული კანონის თანახმად, სხვა გადასახადის დაწესება აკრძალულია. ამ კანონის მოქმედება არ ვრცელდება იმ საინფორმაციო მომსახურებაზე, რომლის გაწვევისათვის შესაბამისი საკანონმდებლო აქტით დადგენილია საფასური.</p>
<p>მოგვაწოდეთ მეტი ინფორმაცია ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის დებულებების პრაქტიკული განხორციელების შესახებ. მაგ. წარმოებს თუ არა მიღებული მოთხოვნების, მათზე გაცემულ უარყოფით პასუხების და მათი მიზეზების სტატისტიკური აღწერა?</p>
<p>პასუხი:</p> <p>– საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 49-ე მუხლის თანახმად, ყოველი წლის 10 დეკემბერს ყოველი საჯარო დაწესებულება ვალდებულია წარუდგინოს საქართველოს პრეზიდენტს და პარლამენტს ანგარიში საჯარო ინფორმაციის გაცემის შესახებ</p> <p>– სპეციალური სტატისტიკა გარემოსდაცვითი ინფორმაციის გაცემის შესახებ არ წარმოებს</p>
<p>სათანადო ინტერნეტ-მისამართები:</p>
<p>http://www.moe.gov.ge</p>

მუხლი 5

<p>ჩამოთვალეთ საკანონმდებლო, ადმინისტრაციული და სხვა ზომები, რომლებიც უზრუნველყოფენ გარემოსდაცვითი ინფორმაციის მოგროვებისა და გავრცელების შესახებ მე-5 მუხლის დებულებათა განხორციელებას</p> <p>განმარტეთ, თუ როგორ ხორციელდება მე-5 მუხლის თითოეული პუნქტი. აღწერეთ მე-2 მუხლის შესაბამის განმარტებათა და მე-3 მუხლის მე-9 პუნქტის დისკრიმინაციის გამორიცხვის მოთხოვნათა გამოყენება. აღწერეთ აგრეთვე:</p> <p>(a) 1-ელ პუნქტთან დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ:</p> <p>(i) საჯარო დაწესებულებებს გააჩნდეთ და განაახლებდნენ გარემოსდაცვით ინფორმაციას;</p> <p>(ii) საჯარო დაწესებულებებში იყოს გარემოსდაცვითი ინფორმაციის სათანადო მოდინება;</p> <p>(iii) გადაუდებელ მდგომარეობებში სათანადო ინფორმაცია ვრცელდებოდეს დაუყოვნებლივ;</p> <p>(b) მე-2 პუნქტთან დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ გამჭვირვალე იყოს გზა, რომლითაც საჯარო დაწესებულებები ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას უზრუნველყოფენ და ინფორმაცია საზოგადოებისათვის ეფექტურად (რეალურად) ხელმისაწვდომი იყოს;</p> <p>(c) მე-3 პუნქტთან დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს გარემოსდაცვითი ინფორმაციის თანდათანობითი განთავსება საჯარო სატელეკომუნიკაციო ქსელების საშუალებით საზოგადოებისათვის იოლად ხელმისაწვდომ ელექტრონულ მონაცემთა ბაზებში;</p> <p>(d) მე-4 პუნქტთან მიმართებით, რა ზომებია მიღებული გარემოს მდგომარეობის ანგარიშების გამოცემისა და გავრცელების მხრივ;</p> <p>(e) რა ზომებია მიღებული მე-5 პუნქტში მითითებული ინფორმაციის გასავრცელებლად;</p> <p>(f) მე-6 პუნქტთან დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმ საწარმოთა ოპერატორების წასახალისებლად, რომელთა საქმიანობას შეუძლია მნიშვნელოვანი ზეგავლენა მოახდინოს გარემოზე, რათა მათ რეგულარულად აცნობონ საზოგადოებას მათი წარმოებისა და ნაწარმის გარემოზე რეალური ზემოქმედების შესახებ;</p> <p>(g) რა ზომებია მიღებული მე-7 პუნქტში მითითებული ინფორმაციის გამოქვეყნებისა და მიწოდებისათვის;</p>
--

(h) მე-8 პუნქტთან დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული ისეთი მექანიზმების დასანერგად, რომლებიც უზრუნველყოფენ საზოგადოებისათვის ნაწარმის შესახებ საკმაო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას;

(i) მე-9 პუნქტთან მიმართებაში, რა ზომებია მიღებული დამაბინძურებელთა ეროვნული ინვენტარიზაციის ან რეესტრის ჩამოყალიბებისათვის.

პასუხი:

(a) (i) გარემოს დაცვის შესახებ საქართველოს კანონის თანახმად, “გარემოს მდგომარეობაზე დაკვირვების (მონიტორინგის) სისტემა წარმოადგენს გარემოს მდგომარეობაზე დაკვირვებით მიღებული ინფორმაციის ანალიზისა და პროგნოზირების ერთობლიობას”. გარემოს მდგომარეობაზე დაკვირვების (მონიტორინგის) სისტემის კოორდინაციას ახორციელებს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო. გარემოს მდგომარეობაზე დაკვირვების (მონიტორინგის) შედეგები ხელმისაწვდომია საზოგადოებისათვის. გარემოს მდგომარეობის ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების სახელმწიფო აღრიცხვას, ანგარიშგებასა და შეფასებას საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის, სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროსთან და სხვა შესაბამის უწყებებთან ერთად საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში ხელმძღვანელობას და კოორდინაციას უწევს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

სამწუხაროდ, ფინანსური და სხვა სახის პრობლემები ხელს უშლიან კონვენციის ამ მოთხოვნის სრულად განხორციელებას

(ii) საწარმოები, რომელთა საქმიანობაც ექვემდებარება გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის აღებას, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს აწვდიან ინფორმაციას ნებართვის პირობების შესაბამისად.

ყველა საწარმო გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს აწვდის წლიურ ინფორმაციას წყალში ჩაშვებისა და ჰაერში გაფრქვევის წლიურ ანგარიშს “სახელმწიფო აღრიცხვის ფორმების” შესაბამისად.

(iii) ინფორმაცია იმ საშიშროებების თაობაზე, რომელიც აღძვრის სიციცხლეს ან ჯანმრთელობას ემუქრება, ინფორმაცია სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების ან სხვა განსაკუთრებული მოვლენების შესახებ, რომლებიც უკვე მოხდა ან შეიძლება მოხდეს და ემუქრება მოქალაქეთა უსაფრთხოებას – დასაიდუმლოებას არ ექვემდებარება (სართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, მუხლი 42, საქართველოს კანონი სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ, მუხლი 8)

(b) თითოეული საჯარო დაწესებულება ვალდებულია აწარმოოს მის განკარგულებაში არსებული ინფორმაციის საჯარო რეესტრი (საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, მუხლი 35). საჯარო რეესტი ღიაა ყველასათვის.

ყველა საჯარო დაწესებულება ვალდებულია დანიშნოს ინფორმაციის გაცემაზე პასუხისმგებელი პირი, რომლის ძირითადი საქმიანობა ინფორმაციის მოთხოვნებზე პასუხის გაცემა იქნება (საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი)

(c) შეიქმნა სამინისტროს ინტერნეტ-გვერდი, რომელზეც განთავსებულია მე-3 პუნქტში

მითითებული ინფორმაცია; ვებ-გვერდი მუდმივად განახლებადია.

- (d) “ვარემოს დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, საზოგადოების ინფორმირების მიზნით, ვარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო ყოველწლიურად წარუდგენს საქართველოს პრეზიდენტს ეროვნულ მოხსენებას ვარემოს მდგომარეობის შესახებ. ეროვნული მოხსენება წარმოადგენს საქართველოს ვარემოს მდგომარეობის შესახებ არსებული ინფორმაციის შემაჯამებელ დოკუმენტს, რომელშიც ასახულია ქვეყანაში ვარემოს ცალკეული კომპონენტების მდგომარეობა და ვარემოსდაცვითი საქმიანობის შედეგები. მომზადებულია და საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით დამტკიცებულია 2001, 2002, 2003, 2004 და 2005 წწ ეროვნული მოხსენებები. ამჟამად შემუშავების პროცესშია 2006 წ ვარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენება, რომელიც, დამტკიცების შემდეგ, განთავსდება სამინისტროსა და “ორპუნის ცენტრის” ვებ-გვერდებზე.
- (e) ვარემოს დაცვის სამინისტროში დანერგილია ვარემოსთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ან სტრატეგიული დოკუმენტების შემუშავებისას სამინისტროსთან აქტიურად თანამშრომლობის სურვილის მქონე არასამთავრობო ორგანიზაციებთან კონსულტაციების პრაქტიკა. ინფორმაციის ოპერატიულად გასავრცელებლად ვარემოს დაცვის სამინისტრო საკუთარ და “ორპუნის ცენტრის” ვებ-გვერდებს იყენებს
- (f) საქართველოში ფორმალურად არსებობს ნაწარმისათვის ეკომარკის მინიჭების პროცედურა. ეკომარკას უნდა ვასცემდეს საუწყებათაშორისო კომისია საექსპერტო კომისიის დასკვნის საფუძველზე (საქართველოს ვარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 1999 წლის 15 იანვრის ბრძანება №3)
- (g) ვარემოს დაცვის სამინისტროში გამოიყენება არასამთავრობო ორგანიზაციებთან შეხვედრების პრაქტიკა სამინისტროს საქმიანობის შესახებ ანგარიშის ჩასაბარებლად და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე კონსულტაციებისათვის
- (h) 2003 წელს მიღებული საკანონმდებლო ნორმა უზრუნველყოფს პროდუქტის შეფუთვაზე პროდუქტის შესახებ ინფორმაციის ეროვნულ ენაზე გამოსახვას. კონკრეტულად ვარემოსდაცვითი ინფორმაციის შესახებ მოთხოვნა არ არის ფორმალური
- (i) ვარემოს დაცვის სამინისტრო დღის წესრიგში ღვას დამაბინძურებელთა რეესტრების ევროპული გამოცდილების შესწავლა და საქართველოში მათი ეტაპობრივი დანერგვის გზების შემუშავება

აღწერეთ, თუ რა წინააღმდეგობები შეხვდა მე-5 მუხლის დებულებების შესრულებას

პასუხი:

- ინფორმაციის მოგროვების, სათანადოდ დამუშავების და გავრცელებისათვის მნიშვნელოვან დაბრკოლებას წარმოადგენს ცხადი პროცედურის არქონა – თუ რა სახის, რა მოცულობის და კუთვნილების ინფორმაცია უნდა იქნას შეგროვებული, გადამუშავებული და გამოქვეყნებული. ზოგადად, პრაქტიკული სირთულეებიდან აღსანიშნავია: საჯარო მოსამსახურის არასაკმარისი ცოდნა, გამოცდილება და მოტივაცია; არასათანადო ტექნიკური აღჭურვილობა; არასაკმარისი ფინანსური რესურსები, როგორც მიმდინარე ხარჯების დასაფინანსებლად, ისე საჭიროებისას კვალიფიციური ექსპერტების დასაქირავებლად
- მრავალრიცხოვან საჯარო დაწესებულებებში ვარემოსდაცვითი ინფორმაციის დროულად მოპოვებისათვის საჭიროა შემუშავდეს ვარემოსდაცვითი ინფორმაციის ერთიანი საინფორმაციო ბაზა, რომელიც მნიშვნელოვნად გააიოლებდა ინფორმაციის მოძიებას. ამ საკითხთან დაკავშირებით სამინისტრო მუშაობს შესაბამის უწყებებთან.
- 2007 წლის 8 ივნისს მიღებულ იქნა “საქართველოს კანონი ბუნებრივი და ტექნოგენური ხასიათის სავანგებო სიტუაციებისაგან მოსახლეობისა და ტერიტორიების დაცვის შესახებ”, რომლის მიზნებია:
 - ა) სავანგებო სიტუაციის წარმოქმნისა და გავრცელების თავიდან აცილება;
 - ბ) სავანგებო სიტუაციით გამოწვეული ზარალის შემცირება;

- გ) საგანგებო სიტუაციით გამოწვეული შედეგების ლიკვიდაცია ერთიანი სისტემის მეშვეობით.
- გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მონიტორინგის ხარისხი მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული დოკუმენტის შემუშავებაში მონაწილე უწყებების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის დროულობასა და ხარისხზე. ხშირ შემთხვევაში აღნიშნული მასალები მწირია და არ იძლევა სათანადო, სრულყოფილი ანალიზის საშუალებას. გარდა ზემოაღნიშნულისა, ეროვნული მონიტორინგის შედეგების წესი მოძველებულია და საჭიროებს სრულყოფას. რაც შეეხება მონიტორინგის გამოცემას, უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს პრეზიდენტის 1999წ 25 ივნისის №389 ბრძანებულების შესაბამისად, ეროვნული მონიტორინგის გამოქვეყნება, საქართველოს პრეზიდენტის 2004წ 13 თებერვლის №60 ბრძანებულების ძალაში შესვლამდე, ევალუირდა სახელმწიფო კანცელარიის (აღნიშნული ბრძანებულებით ძალადაკარგულად გამოცხადდა საქართველოს პრეზიდენტის 1997წ 31 იანვრის №81 ბრძანებულება “საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიის დროებითი დებულებისა და სტრუქტურის დამტკიცების შესახებ” და შეიქმნა “საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია”). ამჟამად გაურკვეველია ეროვნული მონიტორინგის სტამბური წესით დაბეჭდვაზე პასუხისმგებელი უწყება.
- მე-5 და მე-7 პუნქტში მითითებული ინფორმაციის გავრცელებას აფერხებს ინფორმაციის გამოქვეყნების მაღალი ფასი. გარემოს დაცვის სამინისტროს რეგულარული ბეჭდვითი გამოცემის არსებობა მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებდა მდგომარეობას
- ეკომარკის შესახებ დამტკიცებული დებულება არ შეესაბამება საერთაშორისო საუკეთესო გამოცდილებას. არ არსებობს სხვადასხვა სახის ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქციის სტანდარტები; არ არის მინიჭებული არცერთი ეკომარკა; მეტიც, არ შემოსულა არცერთი განაცხადი (რაც თავისთავად მეტყველებს დაბალ ინფორმირებულობაზე). საზოგადოებისათვის გაუგებარია თავად “ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტი” ტერმინის მნიშვნელობა – მომხმარებელიც და მიმწოდებელიც ამ ტერმინს ძირითადად აიგივებენ “ჯანმრთელობისათვის უვნებელთან”. ადგილი აქვს ამ ტერმინის შეუზღუდავ დაუსაბუთებელ გამოყენებას უამრავი სხვადასხვა სახის პროდუქციის რეკლამაში, რაც მომხმარებლისათვის არავითარი ინფორმაციის მატარებელი არ არის
- მედიის სხვადასხვა საშუალებები დიდი დაგვიანებით აღწევნ დაშორებულ რეგიონებს, სათანადოდ არ მუშაობს ფოსტა, ინტერნეტ კომუნიკაციები კი ქვეყანაში ჯერ-ჯერობით მოუწესრიგებელია (აღსანიშნავია, რომ ბოლო წლებში საგრძნობლად გაუმჯობესდა). ეს ართულებს ინფორმაციის მიწოდებას რეგიონებში განთავსებულ არასამთავრობო ორგანიზაციებისა თუ აქტიური მოქალაქეებისათვის
- დამაბინძურებელთა ინვენტარიზაციის ევროპული გამოცდილების გაანალიზება და მის საფუძველზე ეროვნული სისტემის შემუშავება, თუმცა ფორმალურედ დგას გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს დღის წესრიგში, მაგრამ არ არის უზრუნველყოფილი აუცილებელი რესურსებით

დამატებითი ინფორმაცია მე-5 მუხლის დებულებათა პრაქტიკული განხორციელების შესახებ. მაგ. თუ არის ხელმისაწვდომი სტატისტიკური მონაცემები გამოქვეყნებული ინფორმაციის შესახებ

პასუხი:

- სამინისტროში შეიქმნა საქმის წარმოების მონაცემთა ბაზა
- სამინისტროს მუშაობის უკეთ გაშუქების და ინფორმაციის დროულად გავრცელების მიზნით შეიქმნა გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ვებ-გვერდი, რომელიც განთავსდა ინტერნეტში და იქნება მუდმივად განახლებადი
- სამინისტრო იყენებს “ორპუნის ცენტრის”, CENN-ის და REC-ის ელექტრონულ ქსელს ინფორმაციის გასავრცელებლად

სათანადო ინტერნეტ-მისამართები:

<http://www.moe.gov.ge>; <http://aarhus.dsl.ge>

მუხლი 6

ჩამოთვალეთ საკანონდებლო, ადმინისტრაციული და სხვა ზომები, რომლებიც უზრუნველყოფენ კონკრეტულ საქმიანობათა შესახებ გადაწყვეტილების მიღებაში საზოგადოების მონაწილეობის შესახებ მე-6 მუხლის დებულებათა განხორციელებას.

განმარტეთ, თუ როგორ ხორციელდება მე-6 მუხლის თითოეული პუნქტი. აღწერეთ მე-2 მუხლის შესაბამის განმარტებათა და მე-3 მუხლის მე-9 პუნქტის დისკრიმინაციის გამორიცხვის მოთხოვნათა გამოყენება. აღწერეთ აგრეთვე:

- (a) **1-ელ პუნქტთან** მიმართებაში, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ:
- (i) მე-6 მუხლის დებულებები გამოყენებული იქნას კონვენციის I დანართში ჩამოთვლილ საქმიანობებზე ნების დართვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას;
 - (ii) მე-6 მუხლის დებულებები გამოყენებული იქნას ისეთ საქმიანობებზე ნების დართვის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას, რომლებიც კონვენციის I დანართში ჩამოთვლილი არ არის, მაგრამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს გარემოზე;

(b) რა ზომებია მიღებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ დაინტერესებული საზოგადოება ინფორმირებულ იქნას **მე-2 პუნქტში** ჩამოთვლილ საკითხებზე გადაწყვეტილების მიღების საწყის ეტაპზე სათანადოდ, დროულად და ეფექტურად;

(c) რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ საზოგადოების მონაწილეობის პროცედურების ვადები პასუხობდეს **მე-3 პუნქტის** მოთხოვნებს;

(d) **მე-4 პუნქტთან** დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ საზოგადოების მონაწილეობა საკმარისად ადრეულ ეტაპზე მოხდეს;

(e) **მე-5 პუნქტთან** მიმართებაში, რა ზომებია მიღებული საქმიანობისათვის ნებაართვაზე განაცხადის შემომტანის წასახალისებლად, რათა მან წინასწარ გამოავლინოს დაინტერესებული საზოგადოება, მიაწოდოს მას ინფორმაცია თავისი განაცხადის მიზნების შესახებ და დაიწყოს მასთან მსჯელობა;

- (f) მე-6 პუნქტთან დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ:
- (i) სათანადო ადმინისტრაციულმა ორგანომ მიაწოდოს დაინტერესებულ საზოგადოებას მე-6 პუნქტში მითითებული გადაწყვეტილების მიღების პროცესთან დაკავშირებული ის ინფორმაცია, რომელიც მონაწილეობის მომენტისათვის არსებობს;
 - (ii) სათანადო ადმინისტრაციულმა ორგანომ საზოგადოებას საბოლოოდ მიაწოდოს მთელი ის ინფორმაცია, რომელიც ამ პუნქტშია მითითებული;

(g) **მე-7 პუნქტთან** დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ საზოგადოების მონაწილეობის პროცედურის განმავლობაში საზოგადოებას საშუალება ჰქონდეს წარადგინოს თავისი შენიშვნები, ინფორმაცია და მოსაზრებები, რომელსაც იგი შემოთავაზებულ საქმიანობასთან დაკავშირებულად მიიჩნევს;

(h) **მე-8 პუნქტთან** დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ გადაწყვეტილების მიღებისას საზოგადოების მონაწილეობის შედეგებს სათანადო ყურადღება

მიექცეს;

(i) მე-9 პუნქტთან დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ საზოგადოება სწრაფად იქნას ინფორმირებული მიღებული გადაწყვეტილების შესახებ, სათანადო პროცედურის შესაბამისად;

(j) მე-10 პუნქტთან დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ როდესაც ადმინისტრაციული ორგანო განაახლებს ან ხელახლა განიხილავს ნებართვას პირველ პუნქტში მითითებულ საქმიანობებზე, იქ სადაც მიზანშეწინილია, გამოყენებული იქნას მე-2 – მე-9 პუნქტების დებულებები საჭირო ცვლილებებით;

(k) მე-11 პუნქტთან დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ მე-6 მუხლის დებულებები გამოყენებულ იქნას გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმების გარემოში განზრახ გაშვების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას.

პასუხი:

კონვენციის მე-6 მუხლის მოქმედება საქართველოში ვრცელდება გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის პროცედურაზე. გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის პროცედურა ითვალისწინებს საზოგადოების კიდევ უფრო ფართო უფლებებს, ვიდრე ეს კონვენციით არის გათვალისწინებული. მაგ. პროცედურაში მონაწილეობის, აგრეთვე მისი პროცედურული ან არსობრივი კანონიერების გასაჩივრების უფლება აქვს არა მარტო არასამთავრობო ორგანიზაციებს, არამედ ყველას. პროცედურის სავალდებულო შემადგენელი ნაწილებია: საჯარო განხილვისათვის დოკუმენტების წარდგენა და ამის შესახებ ცნობის გამოქვეყნება, კომენტარების მიღება, საჯარო განხილვის ჩატარება, გადაწყვეტილების გამოქვეყნება. პროცედურის დარღვევით მიღებული ადმინისტრაციული გადაწყვეტილება ბათილია. საზოგადოების ნებისმიერ წარმომადგენელს შეუძლია გაასაჩივროს ამგვარი გადაწყვეტილება და მიაღწიოს მის ანუილირებას. გარემოსდაცვითი ნებართვის გაცემის დადგენილი პროცედურა აკმაყოფილებს მე-6 მუხლის თითქმის ყველა მოთხოვნას:

- (a) საქართველოს მთავრობის 2005 წლის 1 სექტემბრის №154 დადგენილებით განსაზღვრულია გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას დაქვემდებარებულ საქმიანობათა ჩამონათვალი. ყველა ამ საქმიანობათა განხორციელებას ესაჭიროება გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, რომელიც მოიცავს მე-6 მუხლში მითითებულ პროცედურებს
- (b) საქართველოს მთავრობის 2005 წლის 1 სექტემბრის №154 დადგენილება სრულად უზრუნველყოფს საზოგადოების მონაწილეობის შესაძლებლობას საქმიანობაზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. საქართველოს კანონმდებლობა ავალებს ნებართვის მაძიებელს, რათა მოაწიოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების საჯარო განხილვა მისი ნებართვის გამცემი ადმინისტრაციული ორგანოსათვის სანებართვოდ წარდგენამდე.
საჯარო განხილვის მოწყობის მიზნით საქმიანობის განმხორციელებელი ვალდებულია გამოაქვეყნოს ინფორმაცია მის მიერ დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ. ინფორმაცია უნდა გამოქვეყნდეს როგორც ცენტრალურ ბეჭვით ორგანოში, ისე იმ რაიონში არსებულ პერიოდულ ბეჭვით ორგანოში, სადაც დაგეგმილია საქმიანობის განხორციელება.
ინფორმაცია, საქმიანობის შესახებ უნდა შეიცავდეს: დაგეგმილი საქმიანობის მიზნებს, დასახელებას, ადგილმდებარეობას, მისამართს, სადაც საზოგადოების წარმომადგენლებს საშუალება ექნებათ გაეცნონ საქმიანობასთან დაკავშირებულ დოკუმენტებს. ასევე, საკუთარი მოსაზრებების წარდგენის ვადას, საჯარო განხილვის მოწყობის დროს და ადგილს.
- (c) საზოგადოების მიერ მოსაზრებათა წარდგენის ვადა იწყება ცნობის გამოქვეყნების დღიდან და მოიცავს 45 დღეს
- (d) დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაცია ქვეყნდება როგორც ცენტრალურ ბეჭვით ორგანოში, ისე იმ რაიონის პერიოდულ ბეჭვით ორგანოში, სადაც დაგეგმილია საქმიანობის განხორციელება, რომელსაც უზრუნველყოფს თვითონ ნებართვის მაძიებელი.

- (e) გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მისაღებად ინფორმაციის გამოქვეყნებამდე და განაცხადის ადმინისტრაციულ ორგანოში შემოტანამდე ნებართვის მაძიებელმა უნდა განახორციელოს საქმიანობის გარემოზე ზემოქმედების შესწავლა და მოამზადოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების დოკუმენტი. ნებართვის მაძიებელს უფლება აქვს ამ ეტაპზე აწარმოოს კონსულტაციები საზოგადოებასთან. ამგვარი კონსულტაციების შედეგები ნებართვაზე განაცხადს თან უნდა დაერთოს.
- (f) ნებართვის მაძიებელი ვალდებულია საჯარო განხილვის დროს საზოგადოებას წარუდგინოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და მასთან ერთად ყველა მნიშვნელოვანი დოკუმენტი. მიიღოს საჯარო განხილვის დროს და მანამდე, საზოგადოების მიერ გამოთქმული ყველა შენიშვნა და წინადადება. უზრუნველყოს საჯარო განხილვის ოქმის მომზადება და ნებართვის გამცემი ადმინისტრაციული ორგანოსათვის წარდგენა. ეს ინფორმაცია ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომია.
- (g) საზოგადოების ნებისმიერი წარმომადგენელი უფლებამოსილია საქმიანობის განხორციელების შესახებ ინფორმაციის (განცხადების) გამოქვეყნებიდან 45 დღის განმავლობაში წერილობით წარუდგინოს თავისი შენიშვნები და მოსაზრებები საქმიანობის განმახორციელებელს. თავის მხრივ, ინვესტორი ვალდებულია გაეცნოს საზოგადოების წარმომადგენელთა შენიშვნებს და მოსაზრებებს და გაითვალისწინოს მათი არგუმენტები გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საბოლოო სახით ჩამოყალიბებისას
- (h) საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლი ადგენს, რომ გადაწყვეტილების მიღებისას ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე
- (i) ნებართვის გაცემის თაობაზე გამოიცემა მინისტრის ადმინისტრაციული აქტი (ბრძანება), რომელიც წარმოადგენს საჯარო ინფორმაციას. გარდა ამისა, რეგულარულად მიმდინარეობს სანებართვო რეესტრის განახლება, რომელიც იგზავნება იუსტიციის სამინისტროში.
- (j) საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, არსებული საწარმოების ხელახალი ტექნოლოგიური აღჭურვა საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვას, რომლის გაცემისას დაცული უნდა იქნას ყველა ზემოთ ჩამოთვლილი პირობა
- (k) UNEP/GEF- ის დახმარებით მიმდინარეობს გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმების შესახებ კანონის შემუშავება, სადაც ორპუნის კონვენციის შესაბამისი მიდგომები იქნება ასახული

აღწერეთ, თუ რა წინააღმდეგობები შეხვდა მე-6 მუხლის დებულებების შესრულებას.

პასუხი:
 გარემოზე ზემოქმედების შეფასების განხილვებში საზოგადოების მონაწილეობა დაბალია.

მოგვაწოდეთ მეტი ინფორმაცია მე-6 მუხლის დებულებათა პრაქტიკული განხორციელების შესახებ. მაგ. სტატისტიკური ან სხვა ინფორმაცია კონკრეტულ საქმიანობათა შესახებ გადაწყვეტილების მიღებაში საზოგადოების მონაწილეობის შესახებ ან იმ გადაწყვეტილებების შესახებ, რომლებშიც, ეროვნული უსაფრთხოების მიზნების გათვალისწინებით საზოგადოების მონაწილეობა არ მომხდარა.

პასუხი:
 ვზმ-ს განხილვაში საზოგადოების რეალურად მონაწილეობის პროცენტული მაჩვენებელი მხოლოდ 15-20%. საზოგადოების ინტერესი ძირითადად ეხება მსხვილ პროექტებს (მაგ. ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის მილსადენი). ამ დაბალი პროცენტის ახსნა ნაწილობრივ ზემოთ აღწერილი მიზეზებით შეიძლება; გარდა ამისა, სხვა მიზეზები შეიძლება იყოს:

<p>– საზოგადოების მონაწილეობისათვის საჭირო რესურსების სიმწირე (მ.შ. არასამთავრობო ორგანიზაციების რესურსებისა), რაც შედეგად იწვევს რესურსების განსაზღვრული მიმართულებით კონცენტრაციის აუცილებლობას</p> <p>– არასამთავრობო ორგანიზაციების ნაკლებადმონატურული ინტერესი. საჭიროა ეროვნული მასშტაბის არასამთავრობო ორგანიზაციების მეტი დაინტერესება “რეზონანსული” – მამასადაძე, მსხვილი – პროექტებით</p> <p>– ადგილობრივ დონეზე საზოგადოების დაბალი ორგანიზებულობა, საზოგადოებრივი ინტერესების გამომხატველ ორგანიზაციათა სისუსტე თემების და მცირე დასახლებების მასშტაბით</p>
<p>სათანადო ინტერნეტ-მისამართები:</p> <p>http://www.moe.gov.ge</p>

მუხლი 7

<p>ჩამოთვალეთ საკანონდებლო, ადმინისტრაციული და სხვა ზომები, რომლებიც უზრუნველყოფენ გარემოსთან დაკავშირებული გეგმებისა და პროგრამების მომზადებაში საზოგადოების მონაწილეობას. აღწერეთ მე-2 მუხლის შესაბამის განმარტებათა და მე-3 მუხლის მე-9 პუნქტის დისკრიმინაციის გამორიცხვის მოთხოვნათა გამოყენება</p>
<p><i>პასუხი:</i></p> <p>საქართველოს მთავრობის 2005წ 1 სექტემბრის №154 ბრძანებულების “გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის წესისა და პირობების შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე” შესაბამისად განსაზღვრულია გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას დაქვემდებარებულ საქმიანობათა ჩამონათვალი, რომელიც არ მოიცავს ინფრასტრუქტურული და სხვა გეგმების, პროექტებისა და პროგრამებისათვის გარემოსდაცვითი ნებართვების მიღებას. რაც შეეხება გეგმებისა და პროექტების მომზადებაში საზოგადოების მონაწილეობას, ეწყობა საჯარო განხილვები და ხდება საზოგადოების მხრიდან წარმოდგენილი კომენტარების განხილვა/გათვალისწინება.</p>
<p>აღწერეთ, თუ რა შესაძლებლობები გააჩნია საზოგადოებას გარემოსთან დაკავშირებული პოლიტიკის (სტრატეგიის, კონცეფციის) შემუშავებაში მონაწილეობისათვის</p>
<p><i>პასუხი:</i></p> <p>გარემოსთან დაკავშირებული პოლიტიკის (სტრატეგიებისა და კონცეფციების) შემუშავება ხორციელდება გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ. რეგულარულად ეწყობა აღნიშნული დოკუმენტების პროექტების საჯარო განხილვები საზოგადოების ჩართვის მიზნით. წარმოდგენილი წინადადებები და შენიშვნები ხშირ შემთხვევებში გათვალისწინებულია.</p> <p>– საერთაშორისო ორგანიზაციების მხარდაჭერით, პროექტების დიდი რაოდენობა განხორციელდა. სახელმწიფო ბიუჯეტის ფარგლებში და საერთაშორისო ორგანიზაციების მხარდაჭერით სამინისტროში მიმდინარე და განხორციელებული პროექტების შესახებ არსებული ინფორმაცია განთავსებულია სამინისტროს ვებ-გვერდზე</p> <p>– საქართველოს მთავრობის ინიციატივით ქვეყანაში შემოღებულია და მოქმედებს “საშუალოვადიანი დანახარჯების ჩარჩოს” (Medium Term Expenditure Framework – MTEF) პრაქტიკაში შემოღების შესახებ. ამ ინსტრუმენტით თავად დაგეგმვის პროცესი უფრო მნიშვნელოვანი გახდა;</p> <p>– ამჟამად შემუშავებულია საქართველოს მთავრობის საშუალოვადიანი სამოქმედო გეგმა (2008-2011წწ), რომლის საფუძველზეც განსაზღვრულია ქვეყანაში არსებული ყველა უწყების საშუალოვადიანი სამოქმედო გეგმა (MTEF), რომლის საფუძველზეც განისაზღვრა გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს პრიორიტეტული მიმართულებები 2008-2011 წლებისთვის.</p>

<p>აღწერეთ, თუ რა წინააღმდეგობები შეხვდა მე-7 მუხლის შესრულებას</p>
<p>პასუხი: საქართველოს მთავრობის 2005წ 1 სექტემბრის №154 ბრძანებულების “გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის წესისა და პირობების შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე” შესაბამისად განსაზღვრულია გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას დაქვემდებარებულ საქმიანობათა ჩამონათვალი, რომელიც არ მოიცავს ინფრასტრუქტურული და სხვა გეგმების, პროექტებისა და პროგრამებისათვის გარემოსდაცვითი ნებართვების მიღებას.</p>
<p>მოგვაწოდეთ მეტი ინფორმაცია მე-7 მუხლში მოცემულ კონკრეტულ ქმედებებში გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის შესახებ დებულებათა განხორციელების პრაქტიკული მაგალითები</p>
<p>პასუხი: PRSP დოკუმენტის, გარემოს დაცვის მოქმედებათა მეორე ეროვნული პროგრამისა და ქვეყნის სატყეო პოლიტიკის შემუშავების პროცესები</p>
<p>სათანადო ინტერნეტ-მისამართები:</p>
<p>http://www.moe.gov.ge; http://www.mof.ge; http://aarhus.dsl.ge</p>

მუხლი 8

<p>აღწერეთ, თუ რა ძალისხმევა იქნა გაწეული საზოგადოების ეფექტური მონაწილეობის ხელშესაწყობად ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ ისეთი ნორმატიული დოკუმენტების შემუშავებაში, რომლებმაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ გარემოზე. რამდენადაც მიზანშეწონილია, აღწერეთ მე-2 მუხლის შესაბამის განმარტებათა და მე-3 მუხლის მე-9 პუნქტის დისკრიმინაციის გამორიცხვის მოთხოვნათა გამოყენება</p>
<p>პასუხი: საკანონმდებლო დონეზე კონვენციის მე-8 მუხლით ვათვალისწინებული უფლებების განხორციელება უზრუნველყოფილია საქართველოს კონსტიტუციით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით, “გარემოს დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონითა და “გარემოსდაცვითი ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით. აღმასრულებელი ხელისუფლების მიერ ნორმატიული დოკუმენტების გამოცემისათვის, აგრეთვე გამოიყენება საჯარო ადმინისტრაციული წარმოება (საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, თავი XV). ამ პროცესში საზოგადოების მონაწილეობა გარანტირებულია კანონით</p>
<p>აღწერეთ, თუ რა წინააღმდეგობები შეხვდა მე-8 მუხლის შესრულებას</p>
<p>პასუხი: კანონის მოთხოვნები არსებობს, თუმცა კანონპროექტების შემუშავებაში საზოგადოების მონაწილეობა ფორმალურად სუსტადაა რეგლამენტირებული. ამიტომ ხშირია საზოგადოების ჩართვის არასწორი გზების, მეთოდების, ვადების გამოყენება (მაგალითად: კანონპროექტის გავრცელება არასამთავრობო ორგანიზაციების ელექტრონული ქსელით მის განხილვამდე 2-3 დღით ადრე და ამის შედეგად განხილვაზე საზოგადოების კომენტარების მოლოდინი). კონკრეტული კანონპროექტების შემუშავებისას გვხვდება, როგორც საზოგადოების ფართო მონაწილეობის, ისე სრული არაინფორმირებულობის შემთხვევებიც. ძირითადად, სახელმწიფო უწყებათა პოზიცია შეიძლება განისაზღვროს, როგორც “პასიურად მოძლოდინე” – თუ საზოგადოება თავად გამოავლენს ინტერესს და მონაწილეობის სურვილს, მას ეძლევა ამის შესაძლებლობა. თუმცა, ზოგიერთი სახელმწიფო უწყება ამ საკითხთან დაკავშირებით დიდი ენთუზია ზმით არ გამოიჩინებს</p>
<p>მოგვაწოდეთ მეტი ინფორმაცია მე-8 მუხლში აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის შესახებ დებულებათა განხორციელების პრაქტიკული მაგალითები</p>
<p>პასუხი:</p>

– კანონპროექტი ეკოაუდიტის შესახებ, კანონპროექტი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების შესახებ

სათანადო ინტერნეტ-მისამართები:

<http://www.parliament.ge/gov/enviro/Parliament/Ministry.htm>; <http://www.moe.gov.ge>

მუხლი 9

ჩამოთვალეთ საკანონდებლო, ადმინისტრაციული და სხვა ზომები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მე-9 მუხლის მართლმსაჯულების ხელმისაწვდომობის დებულებათა განხორციელებას.

განმარტეთ, თუ როგორ ხორციელდება მე-9 მუხლის თითოეული პუნქტი. აღწერეთ მე-2 მუხლის შესაბამის განმარტებათა და მე-3 მუხლის მე-9 პუნქტის დისკრიმინაციის გამორიცხვის მოთხოვნათა გამოყენება. აღწერეთ აგრეთვე:

- (a) **1-ელ პუნქტთან** მიმართებაში, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ:
- (i) ნებისმიერ პირს, რომელსაც მიაჩნია, რომ მის მიერ ინფორმაციის მოთხოვნაზე სათანადო რეაგირება არ მოხდა, ხელი მიუწვდებოდეს სასამართლოს ან სხვა, კანონით დაარსებული, დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი ორგანოს მიერ საკითხის გადასინჯვის პროცედურაზე;
 - (ii) თუ კანონმდებლობით დადგენილია ამგვარი გადასინჯვის პროცედურა სასამართლოს მიერ, ამ პირს ხელი მიუწვდებოდეს აგრეთვე სხვა, კანონით დადგენილ, საჯარო დაწესებულების ან კანონით დაარსებული, დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი ორგანოს მიერ საკითხის განხილვის უფასო ან იაფ პროცედურაზე;
 - (iii) ამ პუნქტის შესაბამისად მიღებული საბოლოო გადაწყვეტილებანი სავალდებულო იყოს შესასრულებლად საჯარო დაწესებულებისათვის; და რომ დასაბუთება ჩამოყალიბდეს წერილობით, მაშინ მაინც, თუ ინფორმაციის გაცემაზე უარი ითქვა.

(b) რა ზომებია მიღებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ეროვნული კანონმდებლობის ფარგლებში, დაინტერესებული საზოგადოების წევრებს, რომლებიც აკმაყოფილებენ **მე-2 პუნქტში** ჩამოყალიბებულ მოთხოვნებს, ხელი მიუწვდებოდეთ სასამართლოს ან სხვა, კანონით დაარსებულ, დამოუკიდებელ და მიუკერძოებელ ორგანოს მიერ საკითხის გადასინჯვის პროცედურაზე, ნებისმიერი გადაწყვეტილების, ქმედების ან უმოქმედობის პროცედურული თუ შინაარსობრივი კანონიერების გადასახედად, რომელიც მე-9 მუხლის დებულებებს ეწინააღმდეგება;

(c) **მე-3 პუნქტთან** დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ საზოგადოების წარმომადგენლებს, რომლებიც აკმაყოფილებენ ეროვნული კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს, თუკი ასეთი არსებობს, ხელი მიუწვდებოდეთ ადმინისტრაციულ ან სასამართლო პროცედურაზე, კერძო პირების თუ საჯარო ორგანოების იმ ქმედებების ან უმოქმედობის გასასაჩივრებლად, რომლებიც გარემოს დაცვის ეროვნული კანონმდებლობის დებულებებს ეწინააღმდეგება;

- (d) **მე-4 პუნქტთან** დაკავშირებით, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ:
- (i) 1, მე-2 და მე-3 პუნქტში მოხსენიებული პროცედურები ეფექტური გამოსწორების ზომებს ითვალისწინებდნენ;
 - (ii) აღნიშნული პროცედურები ამ პუნქტის დანარჩენ მოთხოვნებს აკმაყოფილებდნენ;

(e) მე-5 პუნქტთან მიმართებაში, რა ზომებია მიღებული იმისათვის, რომ საზოგადოებას მიეწოდებოდეს ინფორმაცია ადმინისტრაციული თუ სასამართლო პროცედურის ხელმისაწვდომობის შესახებ.

პასუხი:

კონვენციის ამ მუხლის მოთხოვნები ძირითადად სრულდება:

- (a) ნებისმიერ პირს შეუძლია საჯარო დაწესებულების მიერ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მისი უფლების დარღვევა გაასაჩივროს როგორც ზემდგომ ორგანოში, ასევე (ან, თუ სურს ამის შემდეგ) სასამართლოში (“გარემოსდაცვითი ნებართვის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-17 მუხლის მე-2 პუნქტი). ამ პუნქტის შესაბამისად, მიღებული საბოლოო გადაწყვეტილება საგადასმელად შესასრულებლად საჯარო დაწესებულებისათვის. ინფორმაციაზე უარის გაცემის შემთხვევაშიც, დასაბუთება უნდა ჩამოყალიბდეს მოთხოვნილი ფორმით
- (b) ნებისმიერ პირს შეუძლია გაასაჩივროს ადმინისტრაციული გადაწყვეტილების მიღებისას საზოგადოების მონაწილეობის პროცედურის დარღვევა როგორც ზემდგომ ორგანოში, ასევე (ან, თუ სურს ამის შემდეგ) სასამართლოში
- (c) საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის თანახმად, ნებისმიერ პირს აქვს უფლება მიმართოს სასამართლოს იმ ქმედებებისა თუ უმოქმედობის გასასაჩივრებლად, რომლებიც გარემოს დაცვის ეროვნული კანონმდებლობის დებულებებს ეწინააღმდეგება.
- (d) საქართველოს კანონმა “სამეწარმეო საქმიანობის ლიცენზიისა და ნებართვის გაცემის საფუძვლების შესახებ” მეწარმეთა ინტერესების გათვალისწინებით გააუქმა სარჩელის (საჩივრის) ავტომატური უზრუნველყოფა ნებართვებისა და ლიცენზიების შემთხვევაში. თუმცა მოსარჩელეს (მოძიებელს) შეუძლია მოითხოვოს იგი. სასამართლო (ზემდგომი ორგანიზაცია) საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე მიიღებს შესაბამის გადაწყვეტილებას აღნიშნული კანონის თანახმად, სარჩელის ავტომატური უზრუნველყოფა კონკრეტულად არ ეხება გარემოსდაცვით საკითხებს, რაც იურისტებს აძლევს მისი ინტერპრეტაციის საშუალებას. მიუხედავად იმისა, რომ, როგორც წესი, უძეტეს შემთხვევაში მშენებლობის პროცესები ჩერდება, დაფიქსირდა ერთი შემთხვევა, როდესაც სასამართლოში შეტანილი იქნა გარემოსდაცვით საკითხთან დაკავშირებული სარჩელი, მაგრამ, სწორედ ამ კანონზე მითითებით, მშენებლობის პროცესი არ იქნა შეჩერებული.
- (e) როგორც სხვადასხვა სახელმწიფო ორგანოები, ასევე რიგი აქტიური არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციები აწარმოებენ აქტიურ კამპანიებს მართლმსაჯულების ხელმისაწვდომობის საკითხებში მოქალაქეთა გათვითცნობიერებისათვის. იზრდება საქმეთა რიცხვი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და მონაწილეობის საკითხებთან დაკავშირებით

აღწერეთ, თუ რა წინააღმდეგობები შეხვდა მე-9 მუხლის შესრულებას.

პასუხი:

- სასამართლოში ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უფლების დარღვევასთან დაკავშირებით შეტანილი სარჩელების განხილვის ვადა, სამწუხაროდ, ხშირად გაცილებით აღემატება დადგენილ 2 თვეს (არსებობს შემთხვევა, როდესაც საბოლოო გადაწყვეტილება 18 თვის შემდეგ იქნა გამოტანილი)
- შეღავათები სახელმწიფო ბაჟთან დაკავშირებით არ ვრცელდება იურიდიულ პირებზე (მათ შორის არასამთავრობო ორგანიზაციებზე). არის შემთხვევა, როდესაც არასამთავრობო ორგანიზაციას 1500 დოლარის ექვივალენტის ტოლი ბაჟის გადახდა დაეკისრა. საქართველოში ეს ძალიან დიდი თანხაა

მოგვაწოდეთ დამატებითი ინფორმაცია მე-9 მუხლის დებულებათა პრაქტიკული განხორციელების შესახებ. მაგ. წარმოებს თუ არა გარემოსდაცვითი მართლმსაჯულების სტატისტიკა და არსებობს თუ არა დახმარების მექანიზმები მართლმსაჯულების ხელმისაწვდომობისათვის ფინანსურ ან სხვა დაბრკოლებათა შესუსტების ან მოხსნისათვის?

პასუხი:

- გარემოსდაცვითი მართლმსაჯულების სტატისტიკა არ წარმოებს. სხვადასხვა სახის ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის უფლებასთან დაკავშირებით 2000-დან 2004 წლამდე სასამართლოში აღძრულია 38 საქმე; გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებებში საზოგადოების მონაწილეობის დარღვევასთან დაკავშირებით სასამართლოში დღეისათვის აღძრულია 2 საქმე
- არსებობს არასამთავრობო ორგანიზაციის მიერ ორპუსის კონვენციაზე მითითების შედეგად უზენაესი სასამართლოს მიერ სახელმწიფო ბაჟის შემცირების პრეცედენტი 4000 ლარიდან 1000 ლარამდე (რაც აგრეთვე საკმაოდ დიდი თანხაა)

სათანადო ინტერნეტ-მისამართები:

<http://www.coj.gov.ge>; <http://www.supremecourt.ge>; <http://www.court.gov.ge>;
<http://www.gyla.ge>; <http://www.alpe.ge>; <http://www.article42.ge>

ზოგადი შენიშვნები კონვენციის მიზნებთან დაკავშირებით:

რამდენადაც ეს მიზანშეწონილია, აღწერეთ, თუ როგორ უწყობს ხელს კონვენციის განხორციელება დღევანდელი და მომავალი თაობების თითოეული პიროვნების უფლების დაცვას იცხოვროს სათანადო და მისი ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობისათვის შესაბამის გარემოში.

პასუხი:

კონვენციასთან საქართველოს შეერთებამ აშკარად გაზარდა მოქალაქეთა შესაძლებლობა, გააკონტროლონ, თუ როგორ იცავს მათი მთავრობა და სახელმწიფო მათ გარემოს, და აგრეთვე, თავად გაიღონ წვლილი გარემოს დასაცავად. ზოგადი ტენდენცია მიუთითებს საზოგადოების აქტივობის ზრდაზე, რაც შესაბამის გამოხმაურებას ჰპოვებს სამთავრობო უწყებათა მხრიდან. თუმცა, პროგრესის ტემპი მეტი იქნება აქტიური და მიზანმიმართული სახელმწიფო პოლიტიკის გატარების შემთხვევაში. კონკრეტულ საქმეებში მონაწილეობა ასევე ზრდის იმ პირთა რაოდენობას და გამოცდილებას, რომლებსაც აქტიური პოზიცია უჭირავთ საზოგადოების განვითარების საკითხში

¹ საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის მონაცემებით
² ორივე არასამთავრობო ორგანიზაცია “შწვანე ალტერნატივას” მიერ